Lieta Nr.C31303611
Arhīva Nr. C-0150-15/2

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
2015.gada 17.martā

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese I.Zelmene
ar tiesas sēdes sekretāri V.Romanovu,
atklātā tiesas sēdē Rīgā, Baložu ielā 14, izskatīja civillietu SIA "Inserviss Group" (pēc procesuālo tiesību pārņemšanas – UAB "GELVORA", ko pārstāv tās filiāle Latvijā) prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu un noskaidroja

Aprakstošā daļa

2011.gada 3.janvārī SIA „Inserviss Group" (turpmāk – prasītāja) vērsusies tiesā ar prasību pret /pers. A/ (turpmāk - atbildētāja) par parāda piedziņu.

Prasībā norādīts, ka 2007.gada 23.aprīlī starp pusēm noslēgts aizdevuma līgums Nr./numurs/, saskaņā ar kuru atbildētāja saņēma aizdevumu Ls 135 apmērā monitora LG LCD 19? L1919S BF iegādei, pielīgstot maksāt līgumiskos procentus par aizdevuma izmantošanu 2,083% mēnesī un ar atmaksas termiņu uz 12 mēnešiem.

Prasītāja norāda, ka ikmēneša maksājumi saskaņā ar maksājumu kārtību tika noteikti līdz katra mēneša 23.datumam, sākot no 2007.gada 23.maija līdz 2008.gada 23.aprīlim.

Atbildētāja nav pildījusi ar līgumu uzņemtās saistības, nav veikusi maksājumus saskaņā ar maksājumu grafiku. Pēdējais maksājums par līgumu tika saņemts 2007.gada 11.jūnijā.

2009.gada 12.augustā tika lauzts pušu noslēgtais līgums Nr.23010701QW6 un atbildētājai tika nosūtīts pirmstiesas brīdinājums ar lūgumu veikt saistību izpildi. 2010.gada 7.decembrī atbildētājai tika nosūtīts atkārtots pirmstiesas brīdinājums, taču saistības netika izpildītas.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1590., 1716., 1717., 1720., 1722., 1753. un 1756.pantu un prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai pamatparādu Ls 100,76, procentu maksājumu parādu Ls 57,10 un līgumsodu Ls 85,65, kopā Ls 243,51.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus par iesniegto prasību nav iesniegusi.

2013.gada 27.martā tiesā saņemts prasītājas SIA „Inserviss Group" un UAB „Gelvora" filiāles Latvijā pieteikums par puses aizstāšanu, kurā norādīts, ka 2011.gada 8.martā prasītāja savas prasījuma tiesības pret atbildētāju cedējusi UAB ,,Gelvora", kuru pārstāv tās filiāle Latvijā.

Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 3.marta protokola lēmumu prasītāja SIA „Inserviss Group" aizstāta ar UAB ,,Gelvora", kuru pārstāv tās filiāle Latvijā (turpmāk - prasītāja).

2014.gada 10.janvārī Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā saņemts prasītājas pieteikums par prasījuma apmēra palielināšanu un prasības precizēšanu. Prasītāja, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 74.panta trešās daļas 3.punktu, palielina prasības summu un lūdz piedzīt no atbildētājas līgumiskos procentus Ls 57,10 jeb EUR 81,25 un likumiskos procentus par periodu no 2009.gada 13.augusta līdz 2014.gada 10.janvārim Ls 27,05 jeb EUR 38,49, kas aprēķināti saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļā noteikto likumisko procentu likmi 6% gadā, kopā Ls 84,15 jeb EUR 119,73 un līgumsodu Ls 85,65 jeb EUR 121,87 apmērā, kopā piedzenot Ls 270,56 jeb EUR 384,97, kā arī prasītāja lūdz atzīt prasītājas tiesības par laika periodu līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6% gadā no piespriestās, bet nepiedzītās parāda summas.

Uz tiesas sēdi UAB „Gelvora" pārstāvis nav ieradies. No prasītājas tiesā saņemts iesniegums ar lūgumu izskatīt lietu bez prasītājas pārstāvja klātbūtnes un prasību apmierināt. Tiesa lemj, ka lieta, saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, var tikt skatīta bez prasītājas pārstāvja klātbūtnes.

Atbildētāja/pers.A/ uz tiesas sēdi nav ieradusies, par neierašanās iemesliem tiesu nav informējusi. Par tiesas sēdi atbildētājai paziņots savlaicīgi un likumā paredzētajā kārtībā, ar ierakstītu tiesas pavēsti, nosūtot to uz atbildētājas deklarēto dzīves vietu.

Pie šādiem apstākļiem tiesa konstatē pamatu aizmuguriska sprieduma taisīšanai lietā. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 208.^{1}panta pirmo daļu, kur noteikts, ka aizmugurisks spriedums ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslu.

Tiesa nav konstatējusi Civilprocesa likuma 208.^{1}panta trešās daļas ierobežojumus aizmuguriska sprieduma taisīšanai lietā. Lietas materiāli liecina, ka atbildētāja likumā noteiktā kārtībā informēta par lietas izskatīšanu tiesā. Atbildētājai nosūtīta tiesas pavēste un prasība pēc Latvijas Republikā deklarētās dzīves vietas. Atbildētāja nav ieradusies uz lietas izskatīšanu, nav paziņojusi tiesai par neierašanās iemeslu un nav sniegusi tiesai paskaidrojumus par prasību. Pie šādiem apstākļiem un ievērojot Civilprocesa likuma 59.panta nosacījumus, tiesa nav konstatējusi pamatu publikācijas ievietošanai oficiālajā izdevumā ,,Latvijas Vēstnesis".

Motīvu daļa

Iepazinusies ar lietas materiāliem, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais

smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Ar lietas materiāliem pievienoto 2007.gada 23.aprīļa aizdevuma līgumu Nr./numurs/, kas noslēgts starp pusēm, apstiprināts, ka atbildētāja uzņēmusies parāda saistības pret prasītāju. Saskaņā ar minēto līgumu prasītāja izsniedz un atbildētāja saņem aizdevumu Ls 135 apmērā ar ikmēneša procenta likmi 2,083% un atmaksas termiņu 12 mēneši. Saskaņā ar līguma 1.5.punktu visi līgumā noteiktie maksājumi tiek veikti saskaņā ar maksājuma kārtības grafiku, kas ir neatņemama līguma sastāvdaļa un saskaņā ar kuru galīgais aizdevuma atmaksas termiņš starp pusēm pielīgts 2008.gada 23.aprīlis.

Ar lietas materiāliem pievienoto 2007.gada 23.aprīļa faktūru – rēķinu Nr.23040701QW6 pierādīts, ka atbildētāja ir saņēmusi aizdevuma līgumā minēto preci, savukārt ar 2007.gada 27.aprīļa maksājuma uzdevumu Nr.59367 apstiprinās, ka prasītāja par minēto preci ir pārskaitījusi pirkuma maksu.

No lietas materiāliem redzams, ka 2011.gada 8.martā starp SIA „Inserviss Group" un UAB ,,Gelvora", kuru pārstāv tās filiāle Latvijā, tika noslēgts cesijas līgums, saskaņā ar kuru prasījuma tiesības pret atbildētāju tika cedētas UAB ,,Gelvora" filiālei Latvijā.

Līdz ar minēto, saskaņā ar Civillikuma 1800.pantu ir notikusi prasījumu cesija un SIA „Inserviss group" lietā aizstāta ar tās tiesību un saistību pārņēmēju UAB ,,Gelvora", kuru pārstāv tās filiāle Latvijā.

Saskaņā ar SIA „Inserviss Group" tiesai iesniegto maksājuma aprēķinu atbildētāja uzņemto saistību izpildei ir veikusi maksājumus aizdevuma pamatsummas Ls 34,24 atmaksai.

Civillikuma 1943.pants nosaka, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, kādu viņš saņēmis.

Civillikuma 1838.pants paredz, ka pierādījumi tam, ka samaksa ir izdarīta, ir jāiesniedz tam, kas to apgalvo. Tā kā lietas izskatīšanas laikā atbildētāja tiesai nav iesniegusi pierādījumus savu saistību izpildei, nav apstrīdējusi SIA „Inserviss Group" prasībā norādīto neatmaksātā aizdevuma pamatsummas apmēru, tiesa atzīst, ka no atbildētājas ir piedzenama neatmaksātā aizdevuma pamatsumma Ls 100,76 jeb EUR 143,37 apmērā.

Civillikuma 1753.pantā ir noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti (Civillikuma 1946.pants).

Saskaņā ar noslēgtā līguma noteikumiem atbildētāja pielīga maksāt ikmēneša procentus 2,083% par aizdevuma lietošanas atvēlējumu. Ikmēneša procentu maksājumi veicami saskaņā ar pušu parakstīto maksājumu kārtību, kas ir noslēgtā līguma sastāvdaļa. Tā kā atbildētāja nav apstrīdējusi neatmaksātā parāda procentu apmēru un līguma spēkā esamību, no atbildētājas ir piedzenami procenti par izsniegto aizdevuma lietošanu.

Līgumiskie procenti Ls 57,10 jeb EUR 81,25 apmērā par saistību, kas izriet no līguma noteikumiem piedzenami par laika periodu no 2007.gada 23.jūlija līdz 2009.gada 12.augustam, tas ir, par laika periodu līdz aizņēmējs paziņoja par vienpusēju atkāpšanos no noslēgtā aizdevuma līguma.

Par laika periodu no 2009.gada 13.augusta, tas ir, no dienas, kad aizdevējs izbeidza līguma darbību, līdz 2014.gada 10.janvārim prasītāja lūdz piedzīt likumiskos 6% gadā, kas naudas summas izteiksmē sastāda Ls 27,05 jeb EUR 38,49.

Ņemot vērā, ka likumiskie procenti ir aprēķināti par laika periodu, kad līgums jau ir ticis izbeigts, un līgumiskie procenti vairs netika aprēķināti, tiesa atzīst, ka prasījums par likumisko procentu piedziņu ir apmierināms, jo Civillikuma 1759.panta 1.punkts nosaka, ka procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs.

Civillikuma 1716.pantā ir noteikts, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tādā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, pirmkārt, ja tieši tā bijis norunāts; otrkārt, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstajā laikā (Civillikuma 1720.pants).

Saskaņā ar līguma 3.1.punktu gadījumā, ja aizņēmējs noteiktā termiņā saskaņā ar maksājuma kārtības grafiku nav atmaksājis aizdevējam naudas līdzekļus, to daļu vai/un pielīgtos procentus, aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu 0,5% apmērā no kavētā maksājuma parāda summas par katru nokavēto maksājuma dienu.

Ņemot vērā, ka atbildētāja nav iesniegusi tiesai pierādījumus par pamatparādu saistību izpildi, kas izriet no noslēgtā līguma saistībām, tiesa atzīst, ka prasītājai ir tiesības prasīt līgumsoda samaksu saskaņā ar pašas atbildētājas uzņemtām saistībām un Civillikuma 1716., 1720.pantā ietverto regulējumu par kreditora tiesībām prasīt līgumsoda samaksu nokavējuma gadījumā. Izvērtējot prasībā pieteikto lūgumu par līgumsoda apmēru tiesa secina sekojošo - judikatūrā ir nostiprinājusies atziņa, ka tiesiskajās attiecībās sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu par vispārēju principu atzīstams soda samērīguma princips, un judikatūrā atzīts, ka jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu, izvērtējot konkrēto lietas apstākļus, izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civillikuma 5.pantā norādīto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem (SKC-113/2010). Arī šobrīd uz lietas izskatīšanas dienu likumdevējs ir izvērtējis līgumsoda samērīgumu un piemērošanu līgumattiecībās, Civillikuma 1716.panta trešajā daļā atzīstot, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Lai arī minētā panta noteikumi nevar tikt tieši piemēroti pušu tiesiskajās attiecībās, jo līgumsods ir aprēķināts par laika periodu līdz minētās normas spēkā stāšanās brīdim, tomēr tiesas vērtējumā tā ir atzīstama par likumdevēja noteiktu mērauklu soda samērīgumam. Līdz ar minēto no atbildētājas par labu prasītājam piedzenams līgumsods Ls 10,08 jeb EUR 14,34 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu prasītājai par laika periodu līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) ir atzīstamas tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no piedzītās, bet nesamaksātās aizdevuma pamatsummas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu, apmierinot prasību, no atbildētājas par labu prasītājai ir piedzenami tiesas izdevumi.

Prasība apmierināta par EUR 277,44 piedziņu, par kuru SIA „Inserviss Group" saskaņā ar Civilprocesa likuma regulējumu uz prasības celšanas brīdi samaksāja valsts nodevu Ls 50 jeb EUR 71,14. Minētā summa kopā ar SIA „Inserviss Group" samaksātiem ar lietas izskatīšanu saistītiem izdevumiem Ls 3,30 jeb EUR 4,70 ir piedzenama no atbildētājas par labu prasītājai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kurus nav sedzis prasītāja maksājums EUR 4,70 apmērā, ir piedzenami no atbildētājas valsts ienākumos.

Atbilstoši lietā esošai uzziņai ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu kopējais apmērs sastāda EUR 22,62, līdz ar to no atbildētājas piedzenamā ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu summa sastāda EUR 17,92.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 189. - 195. un 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, UAB ,,Gelvora", kuru pārstāv tās filiāle Latvijā, reģistrācijas Nr.40103208983, labā pamatparādu EUR 143,37, līgumiskos procentus par aizdevuma lietošanu EUR 81,25, kas aprēķināti par laika periodu no 2007.gada 23.jūlija līdz 2009.gada 12.augustam, likumiskos procentus par aizdevuma lietošanu EUR 38,49, kas aprēķināti par laika periodu no 2009.gada 13.augusta līdz 2014.gada 10.janvārim, līgumsodu EUR 14,34 un tiesas izdevumus EUR 75,84, kopā EUR 353,28 (trīs simti piecdesmit trīs *euro* un 28 centi).

Atzīt UAB ,,Gelvora", kuru pārstāv tās filiāle Latvijā, reģistrācijas Nr.40103208983, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6% gadā no piedzītās, bet nesamaksātās pamatparāda summas.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 17,92 (septiņpadsmit *euro* un 92 centi). Maksājumu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas pēc sprieduma stāšanās spēkā.

UAB ,,Gelvora", kuru pārstāv tās filiāle Latvijā, spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

/pers. A/ 20 dienu laikā no sprieduma noraksta nosūtīšanas dienas ir tiesīga iesniegt pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Pilns sprieduma teksts izgatavots 2015.gada 17.martā.

Tiesnese *(personiskais paraksts)* I.Zelmene